

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ЦЕНТР МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ І СПІВРОБІТНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК



Василь ШЕЙКО

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ГЕОГРАФІЯ»
ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ З ЧИСЛА ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН
ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

ХАРКІВ – 2021

ВСТУП

Програма призначена для іноземних громадян та осіб без громадянства, які виявили бажання здобувати вищу освіту на території України і володіють мовою навчання (українською) в обсязі, який співвідноситься з рівнем "незалежного користувача" (відповідно до класифікації Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

1. Мета і завдання вступного іспиту

Метою вступного іспиту є всебічна оцінка знань і рівня сформованості умінь і навичок абітурієнтів з числа іноземних громадян та осіб без громадянства (далі - абітурієнти) з географії.

Завдання вступного іспиту з географії:

- виявити знання основних географічних категорій і понять, географічної номенклатури, основних теорій і концепцій географічної науки,
- визначити вміння вільно орієнтуватися загальногеографічними та тематичними картами;
- оцінити здібності аналізувати елементи природного середовища (рельєф, клімат, води, ґрунт, рослинність, тваринний світ) і виявляти основні взаємозв'язки між ними;
- визначити вміння давати господарську оцінку природних умов і ресурсів та виявляти взаємозв'язки між природним середовищем і господарською діяльністю людини

2. Вимоги до вмінь і навичок

Зміст завдань з географії визначається вимогами щодо рівня підготовки випускників загальноосвітніх шкіл. Екзаменаційні матеріали перевіряють засвоєння абітурієнтами знань, умінь і навичок основних розділів курсу географії: загальна географія, фізико-географічний огляд материків і океанів, соціальна і економічна географія світу, економіко-географічна характеристика країн світу.

3. Характер географічного матеріалу

Теоретичний мінімум з предмету

Географія як наука. Розвиток географічних знань про Землю. Уявлення про світ у давні часи (Давній Китай, Стародавній Єгипет, Давня Греція, Давній Рим). Поява перших географічних карт. Перші подорожі. Епоха Великих географічних відкриттів (відкриття Нового світу, морського шляху в Індію, подорожі навколо світу). Роль Великих географічних відкриттів. Географічні відкриття XVII - XIX ст. Географічні дослідження в XX ст. (відкриття Південного і Північного полюсів, дослідження океанів, підкорення найвищих вершин і якнайглибших западин, дослідження верхніх шарів атмосфери).

Форма і рух Землі. Роль освоєння космосу для географічної науки. Земля в космічному просторі. Розвиток уявлень про форму Землі. Розміри земної кулі.

Географічна карта. Поняття про географічну карту. Види карт за масштабом, призначенням, змістом.

Гідросфера. Світовий кругообіг води. Світовий океан і його частини : океани, моря, затоки і протоки. Якість води Світового океану і причини її неоднорідності. Річка і її частини. Живлення і режим річок. Основні характеристики річкового стоку. Озера, їх походження, якість води.

Поняття "материк" і "частина світу". Характеристика материків Євразії, Африки, Північної Америки, Південної Америки, Австралії

Океани Землі. Характеристика океанів: Північно-Льодовитого, Атлантичного, Індійського і Тихого.

Економічна і соціальна географія світу. Сучасна політична карта світу. Етапи формування політичної карти світу. Класифікації і типологія країн світу. Сучасна політична карта Європи, Азії, Африки, Америки, Австралії і Океанії. Міжнародні політичні і економічні організації. Вплив міжнародних відносин на політичну карту світу. Міжнародні конфлікти.

Географія світових природних ресурсів. Мінеральні ресурси. Земельні ресурси. Лісові ресурси. Водні ресурси. Природні ресурси Світового океану.

Географія населення світу. Чисельність населення і її динаміка. Найбільш численні народи світу. Релігії народів світу.

Географія сільського господарства. Галузева структура. Особливості розміщення галузей рослинництва (землеробства). Особливості розміщення галузей тваринництва.

Найважливіші глобальні проблеми сучасності : причини їх виникнення, сутність, шляхи вирішення. Найбільш важливі проблеми сучасності : демографічна, екологічна, енергетична, продовольча, війни і миру, бідності, використання ресурсів Світового океану тощо.

Загальна характеристика країн.

Країни Західної Європи. Німеччина, Великобританія, Франція, Італія.

Країни Центральної і Східної Європи. Польща, Білорусь, Росія.

Загальна характеристика країн Азії. Японія, Китай, Індія, Туреччина.

Країни Америки : США, Канада.

Загальна характеристика країн Латинської Америки.

Загальна характеристика країн Африки.

Загальна характеристика країн Австралії і Океанії.

4. Порядок проведення вступного іспиту

Вступний іспит проводять відповідно до Правил прийому до Харківської державної академії культури в 2021 році.

5. Структура вступного іспиту

Вступний іспит з географії проводиться у формі письмового тестування.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
знань іноземних громадян та осіб без громадянства,
які вступають до ХДАК в 2021 році для здобуття ступеня бакалавра
(з предмету «Географія»)

Бали за шкалою навчального закладу	Визначення рівня навчального досягнення	Характеристика відповідей абітурієнта
100–123 бали	Низький	Абітурієнт не усвідомлює змісту тестових питань, не має уявлень про загальні фізико-географічні закономірності та основні теорії економічної та соціальної географії. Демонструє відсутність знань про конкретні фізико-географічні та економіко-географічні об'єкти.
124–149 балів	Задовільний	Відповіді на тестові питання подано фрагментарно. Абітурієнт має лише загальні уявлення про географічні об'єкти, процеси та явища. Неспроможний обґрунтувати взаємозв'язки і взаємозалежності природи і людини в межах конкретної теорії, допускає помилки при відповідях на поставлені питання.
150-174 бали	Достатній	У відповідях на тестові питання допускаються деякі неточності або незначні помилки. Абітурієнт демонструє розуміння географічного матеріалу, спроможний розкрити загальні закономірності географічної оболонки, розвитку економіки світу в цілому та окремих країн.
175–200 балів	Високий	Абітурієнт дає точні відповіді на тестові питання. Його відповіді свідчать про розуміння матеріалу. Демонструє знання про конкретні фізико-географічні та економіко-географічні об'єкти

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з предмету набрав від 100-123 бали, то дана кількість балів вважається недостатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до ХДАК.

Список рекомендованої літератури

1. Безуглий В. В. Економічна та соціальна географія країн світу : посібник Київ: Видав. центр «Академія», 2007. 704 с.
2. Безуглий В.В., Козинець С. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: [посібник] Київ: Видав. центр «Академія», 2003. С. 13–18
3. Кузик С. П. Географія туризму [Електронний ресурс] : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 271 с.
4. Масляк П. О. Країнознавство : підручник. Київ : Знання, 2008. 292 с.

5. Паламарчук М. М. Економічна і соціальна географія України з основами теорії : посібник Київ : Знання, 1998. 416 с.
6. Теоретичні основи країнознавства : підручник. Київ, 2011. 326 с.
7. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія: Зарубіжні країни : підруч. для студ. геогр. спец. вищ. закл. освіти. Київ : Либідь, 2000. 416 с.

Голова предметної
екзаменаційної комісії

Любов БОЖКО

ЗРАЗОК
ТЕСТУВАННЯ З ГЕОГРАФІЇ
ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ З ЧИСЛА ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН
ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА,
які вступають до ХДАК у 2021 році
для отримання освітнього ступеня «БАКАЛАВР»

1. Укажіть основні форми рельєфу:

- А) дюни, бархани
- Б) яри, балки, річкові долини
- В) материка та океанічні западини
- Г) гори та рівнини

2. Океан, через який здійснюється понад 50 % морських перевезень:

- А) Тихий
- Б) Північно-Льодовитий
- В) Індійський
- Г) Атлантичний

3. Склад і співвідношення виробництв, особливості їхнього розташування по території країни — це:

- А) галузь господарства
- Б) галузева структура господарства
- В) інфраструктура
- Г) територіальна структура господарства

4. Серед названих держав до унітарних належать:

- А) Японія, Франція, Італія, Україна
- Б) Росія, Індія, Пакистан
- В) Німеччина, Бельгія, Швейцарія
- Г) Канада, США, Бразилія

5. Головним чинником розміщення підприємств харчової промисловості є:

- А) водний
- Б) сировина і споживач
- В) висококваліфіковані кадри
- Г) енергетичний

6. Головні експортні культури країн Латинської Америки — це:

- А) кава, какао, тростинний цукор, банани
- Б) пшениця, жито, ячмінь
- В) картопля, квасоля, капуста
- Г) цукровий буряк, помідори, огірки

7. У якій країні в структурі земельного фонду частка лісів значно переважає над сільськогосподарськими угіддями?

А) Аргентина

Б) США

В) Франція

Г) Канада

8. У якому регіоні Південної Америки зосереджені найбільші родовища мідних руд?

А) Ла-Платська низовина та Патагонія

Б) центральна частина Бразильського плоскогір'я

В) Оринокська низовина та прилеглі передгір'я

Г) Центральні Анди та західне узбережжя

9. Країна, де серед віруючих переважають мусульмани.

А) Індія

Б) Єгипет

В) Колумбія

Г) Намібія

10. Укажіть назву провідної галузі промисловості країн Західної Європи.

А) гірничодобувна промисловість

Б) машинобудування

В) виплавка міді

Г) виробництво мінеральних добрив